

JAPON

YENİ DİNİ HAREKETLERİ

Tanımı, Dini-Fenomenolojik Tarihi, Ortaya Çıkış Nedenleri
ve Karakteristik Özellikleri

Yetkin KARAOĞLU

Eskiyeni Yayınları: 212

JAPON YENİ DİNİ HAREKETLERİ

Tanımı, Dini-Fenomenolojik Tarihi, Ortaya Çıkış Nedenleri
ve Karakteristik Özellikleri

Yetkin KARAOĞLU

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
NY MATBAACILIK YAYINCILIK
KAĞITÇILIK TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0533) 591 86 17 (Sertifika no: 50732)

1. Baskı: Aralık 2023

ISBN: 978-625-6781-24-5

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1
Ulus-Altındağ/ANKARA • Tel: (0312) 310 08 60
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

JAPON YENİ DİNİ HAREKETLERİ

Tanımı, Dini-Fenomenolojik Tarihi, Ortaya Çıkış Nedenleri
ve Karakteristik Özellikleri

Yetkin KARAOĞLU

Ankara 2023

Yetkin KARAOĞLU

1993'te Karabük'te doğdu. İlköğretimi Karabük İli Saf-ranbolu İlçesinde 2008'de, liseyi Karabük Merkez'de Ana-dolu İmam-Hatip Lisesinde 2011'de tamamladı. Üniversi-te eğitimini Kayseri'de Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakül-tesi'nde 2016'da Prof. Dr. Kenan HAS'ın danışmanlığında "Teo-stratejik Eksende Evanjelizm'in Okunuşu" başlıklı bitirme teziyle tamamladı.

2013'te Diyanet İşleri Başkanlığı'nda başladı. Yüksek Li-sansını Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fel-sefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Dinler Tarihi Bilim Dalı'nda Prof. Dr. Kenan HAS'ın danışmanlığında "Erken Dönem Gnostik Hristiyanlıkta Soterioloji Anlayışı" başlık-lı tezle 2018'de tamamladı. Doktorasını, Erciyes Üniversi-tesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Dinler Tarihi Bilim Dalı'nda Prof. Dr. Ke-nan HAS'ın danışmanlığında "Japon Yeni Dini Hareketi: Ōmoto" başlıklı tezle 2022'de tamamladı. Mart 2023'te Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne Dr. Öğr. Üyesi ola-rak atandı. Karaoğlu, Arapça, İngilizce ve Japonca bil-mekte, Japon Dinleri üzerine araştırmalarına devam et-mektedir.

*Bu eseri, Japon dinleri üzerine çalışan meslektaşlarıma
ithaf ediyorum...*

*I would like to dedicate this work to my colleagues
working on Japanese religions...*

*この本を、日本の宗教を研究している研究員に
捧げていきたいと思います...*

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	9
GİRİŞ	11

BİRİNCİ BÖLÜM

TANIMLAMALAR	19
1.1. Teolojik Tanımlamalar	21
1.2. Akademik Tanımlamalar	28

İKİNCİ BÖLÜM

DİNİ-FENOMENOLOJİK TARİHİ

2.1. Edo Dönemi (1603-1868)	33
2.1.1. Erken Edo Dönemi (1603-1800)	35
2.1.2. Geç Edo Dönemi (1800-1868)	38
2.2. Meiji Dönemi (1868-1912)	39
2.2.1 Erken Meiji Dönemi (1868-1905)	40
2.2.2 Geç Meiji Dönemi (1905-1912)	44
2.3. Taishō Dönemi (1912-1926)	46
2.3.1. Erken Taishō Dönemi (1912-1921)	46
2.3.2. Geç Taishō Dönemi (1921-1926)	48
2.4. Shōwa Dönemi (1926-1947)	52
2.4.1 .Erken Shōwa Dönemi (1926-1935)	52
2.4.2. Geç Shōwa Dönemi (1935-1947)	57
2.5. Modern Dönem (1947-2000)	60
2.5.1. Değişim ve Gelişim Dönemi (1947-1970)	61
2.5.2. Yükseliş ve Etkinlik Dönemi (1970-1990)	69
2.5.3. Radikallik-Şiddet Eğilimi Dönemi (1990-2000)	75

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ORTAYA ÇIKIŞ NEDENLERİ

3.1. Psikolojik Nedenler	80
3.2. Sosyolojik Nedenler	87
3.2.1. Kriz Teorisi	91
3.2.2. Refah Teorisi	97

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ

4.1. Karizmatik Liderlik -----	106
4.1.1. Kurucu Liderlik-----	108
4.1.2. Manevi Liderlik-----	112
4.2. Katılım ve Sistemi -----	114
4.3. Stratejik Misyonerlik -----	120

SONUÇ -----	129
--------------------	------------

KAYNAKÇA -----	133
-----------------------	------------

ÖN SÖZ

Dinler Tarihi, kurumsal dinleri tarihi ve fenomenolojik se-yirleri açısından olduğu kadar yakın tarihi dönemde ve günü-müzde bir gerçeklik halinde kendisini gösteren Yeni Dini Hare-ketleri de inceleme kapsamına almaktadır. Bu durum Dinler Tarihi'nin disiplinler arası olduğu kadar disiplinler üstü bakış açısından ileri gelmektedir. Bu kapsamda Japon Yeni Dini Ha-reketleri, diğer kıta ve bölgelerdeki örnekleriyle karşılaştırıldı-ğında tanımları, dini-fenomenolojik tarihi, ortaya çıkış neden-leri ve karakteristik özellikleri açısından önemli bir değere sa-hiptir.

Yeni Dini Hareketler ve özelde Japon Yeni Dini Hareketleri, ülkemizde ve dünyada artan akademik bir ilgiye sahiptir. Söz konusu ilginin bir ifadesi olarak bu eser, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde, değerli hocam Prof. Dr. Kenan HAS'ın danışmanlığında 2022'de tamamlanan “Japon Yeni Dini Hareketi: Ōmoto” başlıklı doktora tezinin “Japon Ye-ni Dini Hareketleri” bölümünün gözden geçirilmiş halini yan-sıtmaktadır. Bu eserin ortaya çıkış motivasyonunu, Japon Yeni Dini Hareketleri'nin tanımı, dini-fenomenolojik tarihi, ortaya çıkış nedenleri ve karakteristik özelliklerini barındıran kapsam-lı-müstakil bir esere dair eksikliğin giderilmesi oluşturmuştur. Çalışmamızla Japon Yeni Dini Hareketleri üzerine bölgesel ve bütüncül perspektifteki akademik çalışmaların gerekliliğine dikkat çekilmesi ve yeni akademik çalışmalara zemin oluşturu-lması amaçlanmıştır.

Yetkin KARAOĞLU
Aralık 2023-ORDU